

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	40505
Nom	Complements per a la formació disciplinària en l'especialitat d'educació física
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1	Facultat de Magisteri	1	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1	13 - Complements per a la formació disciplinar de l'especialitat d'educació física	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MENESCARDI ROYUELA, CRISTINA	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música
MONFORT PAÑEGO, MANUEL	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música

RESUM

La matèria "Complements per a la formació disciplinar de l'especialitat d'educació física" és una de les tres assignatures específiques que s'imparteixen en el pla d'estudis d'aquest Màster.

Tenint en compte que els graduats en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport són els principals candidats a cursar el Màster de formació de professorat d'educació secundària, aquesta matèria pretén completar les necessitats de formació sobre aspectes històrics (últimes tendències i enfocaments de l'ensenyament de l'educació física), ètics (ètica professional) i sociològics (professionalització), de l'Educació Física amb especial atenció a les seves implicacions en el professorat i el currículum d'Educació Secundària, Batxillerat i Formació Professional.

El seu objectiu és proporcionar al futur professor/a d'Educació Secundària l'actualització en els coneixements que li permetin conèixer i contextualitzar la realitat de l'educació física i de la professió docent, així com intervenir des de l'Educació Física en el context educatiu com a

professional conscient de les seves pràctiques, reflexiu, innovador i eficaç.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha requisits previs

COMPETÈNCIES

2024 - M.U. en Professor/a d'Educació Secundària 09-V.1

- Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaços de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts, dins contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Ser capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge posant una atenció especial en l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible
- Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seua situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.
- Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent i promoure'n la capacitat per aprendre per ell mateix amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i la iniciativa personals.
- Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribuïsquen a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on siga situat.
- Desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació de l'alumnat de l'etapa o l'àrea corresponent, de manera col·laborativa i coordinada; informar i assessorar les famílies sobre el procés d'ensenyament i aprenentatge i sobre l'orientació personal, acadèmica i professional dels fills.
- Participar en l'avaluació, la investigació i la innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Conèixer contextos i situacions en què s'utilitzen o s'apliquen els diversos continguts curriculars.

- Saber comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Conèixer el valor formatiu i cultural de l'educació física i dels continguts que es cursen en el seu entorn social i cultural.
- Conèixer la història i els desenvolupaments recents de l'educació física i les seues perspectives per poder-ne transmetre una visió dinàmica.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que faciliten l'adquisició de les competències pròpies de l'educació física, atenent el nivell i formació prèvia dels estudiants així com l'orientació d'aquests, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Al final del procés l'estudiant ha de poder:

- Expressar-se oralment i per escrit correctament en les llengües oficials de la Comunitat Autònoma.
- Desenvolupar un assaig sobre un tema del programa i presentar-lo oralment, aplicant les fases de recerca, processament, elaboració i comunicació de la informació.
- Reflexionar de manera crítica sobre coneixements rellevants relacionats amb l'Educació Física i els seus processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Organitzar i cooperar en projectes grupals.
- Aplicar com a mínim un dels models innovadors d'ensenyament de l'Educació Física
- Conèixer els principis ètics a aplicar en l'Educació Física
- Autogestionar (autonomia).
- Reflexionar sobre les responsabilitats personals, socials i ètiques de la professió docent encaminades cap a l'adquisició d'un compromís professional.
- Aplicar algun mètode per a la millora de la pràctica docent i el seu desenvolupament professional.
- Comprendre l'evolució de la professió i les característiques de la mateixa en la situació actual.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Història i epistemologia de l'educació física i dels seus continguts.

2. La construcció del coneixement en l'educació física i la seva relació amb els processos d'ensenyament i aprenentatge. Exemples de sabers en les fronteres del coneixement.

3. El currículum d'educació física en l'educació secundària. Valor formatiu i cultural de l'educació física.

4. Aprofundiment i reformulació dels continguts d'educació física en el context del currículum de l'educació secundària, contemplant el seu interès i rellevància i les seves implicacions en els diferents àmbits.

5. La transversalitat en l'educació física

6. L'ensenyament de l'educació física i les seves implicacions en la construcció social i cultural. El seu valor i aplicació en situacions quotidianes.

7. La professió de professor d'educació física en l'educació secundària. L'ètica professional aplicada.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en aula	19,00	100
Classes de teoria	19,00	100
Tutories reglades	4,00	100
Treball en grup	4,00	100
Altres activitats	2,00	100
Elaboració de treballs en grup	27,00	0
Elaboració de treballs individuals	25,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	20,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Estratègies d'ensenyament-aprenentatge presencials:

- Sessions teòrico-pràctiques on s'inclouran la introducció als diferents temes, així com en el qual s'analitzaran les lectures sobre cada tema i s'escometeran els aprenentatges de forma activa i pràctica a través d'activitats grupals i cooperatives (simulacions, role-playing, estudi de casos, resolució de problemes, reflexió-discussió grupal, etc.)
- Tutories acadèmiques: individuals i / o col·lectives. El seu objectiu és ajudar, facilitar i orientar els aprenentatges dels estudiants, així com orientar-la feina que han de realitzar en grup.

Estratègies d'ensenyament-aprenentatge no presencials: destinades a fomentar l'autonomia intel·lectual dels estudiants.

- Treball en grup sobre un model d'ensenyament a consensuar amb el professor/a
- Lectures
- Estudi

AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua i global, té caràcter orientador i formatiu, i haurà d'analitzar els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu.

La qualificació, representació última del procés d'avaluació, haurà de ser reflex de l'aprenentatge individual, entès no només com l'adquisició de coneixements, sinó com un procés que té a veure fonamentalment amb canvis intel·lectuals i personals dels / les estudiants en trobar amb situacions noves que exigeixen desenvolupar capacitats de comprensió i raonament noves al seu torn.

La informació per evidenciar l'aprenentatge serà recollida, principalment, mitjançant:

- Seguiment periòdic del progrés dels / les estudiants, tant a l'aula com en tutories individuals i en grup.
- Avaluació dels treballs encomanats, ja siga en grup envers una sessió pràctica, com individual sobre un tema relacionat amb la matèria
- Valoració de la participació individual i en grup, tant a l'aula com en les tasques que es realitzin fora a través d'un diari personal
- Proves orals i escrites.

El procés d'avaluació dels / les estudiants pot incloure l'elaboració d'un informe del grau d'adquisició individual d'aprenentatges.

Requisits imprescindibles:

Assistència i participació en les sessions presencials i realització de totes les lectures i activitats proposades per al desenvolupament de les classes. Per a ser inclòs en l'avaluació contínua la assistència a les classes pràctiques cal que siga com a mínim d'un 80% del total dels crèdits. Els/les estudiants els quals no s'ajusten a la dinàmica d'avaluació establerta tindran dues opcions en funció de la seua assistència a classe, les quals passen per superar una prova escrita i/o el desenvolupament d'un treball teòric.

Un cop els i les estudiants han complert amb els requisits imprescindibles per ser inclosos a l'avaluació continua, la qualificació final serà el resultat d'haver superat els dos treballs individual (25% de la nota) i grupals (25%), la lectura d'articles amb les seues reflexions (25%) i la nota reservada a l'autoavaluació mitjançant un diari (25% de la nota final).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Blández, J. (2010). La Investigación-acción: Un reto para el profesorado. Guía práctica para grupos de trabajo, seminarios, seminarios y equipos de investigación. Barcelona: Inde.
- Escartí, A., Pascual, C. y Gutiérrez, M. (2005). Responsabilidad personal y social a través de la educación física y el deporte. Barcelona: Graó.
- Gonzalez Arévalo., C. y Lleixà Arribas, T. (coords.) (2010). Educación Física. Complementos de formación disciplinar. Barcelona: Graó.
- Hellison, D. (2003). Teaching Responsibility through Physical Activity. Champaign, Il.: Human Kinetics.
- Meztler, M. W. (2005). Instructional Models for Physical Education. Holcomb Scottsdale: Hathaway, publishers.
- Pascual, C. (1999). La desmoralización del profesorado y la ética profesional en educación física. En AAVV. (eds.) Actas del Congreso Nacional de Educación Física, vol II. IAD: Málaga.
- Rink, J. E. (2010). Teaching Physical Education for learning. New York, NY: Mc Graw Hill.
- Siedentop, D., Hastie, P. A. y Van der Mars, H. (2004) Complete guide to Sport Education. Champaign, Ill.: Human Kinetics.
- Kirk, D. (2010). Physical Education Futures. Oxon: Routledge.
- Housner, L. D., Metzler, M.W., Schempp, P. G. y Templin, T. J. (eds.) (2009). Historic Traditions and Future Directions of research on Teaching and Teacher Education in Physical Education. Morgantown, WV: FIT.

Complementàries

- Armour, K. M. y Yelling, M. (2007). Effective Professional Development for Physical Education Teachers: The Role of Informal, Collaborative Learning. Journal of Teaching in Physical Education, 26, 177-200.
- Bailey, R. y Kirk, D. (eds.) (2009). The Routledge Physical Education Reader. London: Routledge.

- Cecchini, J. A. (1996). Epistemología de la educación física. En García Hoz, V. (ed.) Personalización en la Educación Física. Madrid: Rialp, 67-106.
- Conrad, C. F., (Ed.), y Serlin, R. C., (Ed.). (2005). Handbook for research in education: Engaging ideas and enriching inquiry. Thousand Oaks: SAGE Publications.
- Esteve, J., Zarazaga, J. M. E., Franco, S., y Vera, J. (1995). Los profesores ante el cambio social: Repercusiones sobre la evolución de la salud de los profesores. Barcelona: Anthropos Editorial.
- Fernández-Balboa, J. M. (2000). La educación física para el futuro. Tándem. Didáctica de la Educación Física, 1, 15-26.
- Fernández-Balboa, J. M. (1999). Pedagogía crítica y educación física en la escuela secundaria. Conceptos, 6, 15-32.
- Gutiérrez Díaz del Campo, D. y García López, L.M. (2008). El Modelo de Educación Deportiva: Aprendizaje de valores sociales a través del deporte. Multiárea. Revista Didáctica, 3, 155-172.
- Goodson, I. F. (1991). La construcción social del currículum. Posibilidades y ámbitos de investigación de la Historia del Currículum. Revista de Educación, 295, 7-37.
- Hernández, J.L. (1996). La construcción histórica y social de la Educación Física: El currículum de la LOGSE, una nueva definición de la Educación Física escolar?. Revista de Educación, 311, 51-76.
- Kirk, D. (2014). Los futuros de la educación física: la importancia de la cultura física y de la idea de la idea de educación física. En AA. VV. Actas V Congreso Asociación Española de Ciencias del Deporte (pp. 1-14). León: Universidad de León.
- Kirk, D., Macdonald, D., y O'Sullivan, M. (2006). The handbook of physical education London: Sage Publications Ltd.
- López-Pastor, V. M., Pérez, D., Manrique, J. C., & Monjas, R. (2016). Los retos de la Educación Física en el Siglo XXI. Retos, 29, 182-187.
- Lleixà T. (2003). Educación física hoy: realidad y cambio curricular. Barcelona: Inde.
- Martinek, T. y Hellison, D. (2009). Youth Leadership in sport and Physical Education. New York: Palgrave MacMillan.
- Monfort-Pañego, M. (2004). Historia, teoría y práctica en la expresión corporal. VIII Jornades d'Intercanvi d'Experiències d'Educació Física., 13-25.
- Oña, A. (2002). La ciencia en la actividad física: Viejos y nuevos problemas. Motricidad 9, 9-42.
- Pascual, C. (2003). La historia de vida de una educadora de profesores de educación física. Agora para la Educación Física y el Deporte, 2-3, 23-28.

- Pérez-López, I.J. (2013). La Educación Física en las series de televisión españolas: ¿ficción o realidad? Revista Internacional de Medicina y Ciencias de la Actividad Física y el Deporte, 13(50)199-216

Rodgers, C. R. y Scott, K. H. (2008). The development of the personal self and professional identity in learning to teach. En M. Cochran-Smith, S. Feiman-Nemser, D. John McIntyre y K. E. Demers (eds.) Handbook of Research on Teacher Education. New York: Routledge, 732-755.

Sparkes, A. C. (1996). Recordando los cuerpos de los profesores: momentos desde el mundo de la Educación Física. Revista de educación, 311, 101-122.

Toro, K. (2014). Carácter científico de la educación física: raíces y evolución. Revista Digital de Educación Física, 5(28), 56-60.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Es mantenen tots els continguts inicialment programats en la guia docent per a les sessions teoricopràctiques.

Quan siga necessari, s'eliminaran les exposicions pràctiques presencials, passant a ser online.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

L'estimació de càrrega de treball per a l'alumnat es manté d'acord amb les competències i els continguts de la guia. En cas necessari, es podrà flexibilitzar la càrrega de treball per a prioritzar el desenvolupament de les competències. També, si fóra necessari, es podrà flexibilitzar la data d'entrega de treballs parcials d'avaluació contínua.

El pes de les distintes activitats es manté tal com està previst. En cas necessari, es podrà flexibilitzar el pes entre les distintes activitats d'un mateix mòdul.

Les sessions teoricopràctiques programades es mantenen tal com està previst, amb la mateixa duració. En cas necessari, es podrà flexibilitzar la relació i la duració entre activitats pràctiques i teòriques, en funció de les circumstàncies.

3. Metodologia docent

La docència presencial es podrà substituir per activitats síncrones de videoconferència mitjançant la plataforma BBC. També es podran orientar tasques i supòsits pràctics relacionats amb els continguts de l'assignatura basats en materials disponibles en l'Aula Virtual o en la busca d'informació / investigació per part de l'alumnat.

La docència presencial es podrà substituir també per activitats asíncrones basades en presentacions de diapositives amb locució i/o en materials disponibles en l'aula virtual.

Les activitats síncrones es realitzaran el dia i hora de les classes presencials. Les activitats asíncrones s'orientaran com a part de la càrrega de treball no presencial de l'alumnat, tal com es reconeix en l'ETCS. Les tutories podran ser per mitjà de videoconferència en els horaris establits pel professorat, segons la normativa de la UV

4. Avaluació

L'avaluació contínua es manté tal com està plantejada en la guia docent. En cas necessari, totes les tasques orientades es presentaran únicament en format electrònic i per aula virtual. També en cas necessari, l'alumnat podrà presentar oralment els seus treballs grupals o individuals per videoconferència a través de la plataforma habilitada en l'aula virtual. La dita exposició oral podrà ser en viu o gravada prèviament en vídeo (en la seua totalitat o només una part) . L'exposició dels vídeos serà una activitat més i es farà per mitjà de videoconferència a través de la plataforma habilitada en l'aula virtual.

La modalitat de prova escrita de tota la matèria es podrà adaptar, quan siga necessari, a la modalitat de prova escrita oberta o prova objectiva a través de l'aula virtual o un altre mitjà.

L'exposició teoricopràctica es podrà modificar; passant a realitzar-se un vídeo que continga l'exposició teòrica del treball per a poder ser compartit amb la resta d'alumnat.

5. Bibliografia

Es mantenen les lectures recomanades en ser literatura disponible en línia a les biblioteques de la UV i els articles científics en les bases de dades que té subscrita la UV (requereixen VPN).